

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з готельно-ресторанної справи та туризму

ПРОГРАМА ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ
для здобувачів фахової передвищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Туризм»
спеціальності 242 Туризм і рекреація

Затверджено Педагогічною радою Фахового коледжу
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.
Голова Педагогічної ради

Володимир ЯСЛИК

Схвалено методичною радою Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол № 1 від «25» серпня 2023 р.
Голова методичної ради

Олег КЛШЦ

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ.....	5
2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ	6
Оцінка виставляється відповідно до наступних критеріїв:	7
4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ..	8
Модуль I «Основи туризму»	8
Модуль II «Організація туризму»	9
Модуль III «Географія туризму»	10
5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12
До модулю I. «Основи туризму»	12
До модулю II «Організація туризму»	16
До модулю III «Географія туризму»	18

ВСТУП

Підсумкова атестація здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 242 Туризм і рекреація за освітньо-професійною програмою «Туризм» здійснюється у *формі кваліфікаційного іспиту*, який спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, визначених відповідною освітньо-професійною програмою та стандартом фахової передвищої освіти

(затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. №805 і введеного в дію з 2021–2022 навчального року).

Мета підсумкової атестації – з'ясувати рівень професійної підготовки випускників, його відповідність вимогам стандарту фахової передвищої освіти та освітньо-професійної програми.

У програмі підсумкової атестації відображено основні вимоги змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульовані у термінах результатів навчання (РН), зокрема:

- ✓ Застосовувати нормативно-правові акти у професійній діяльності.
- ✓ РН2. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності, охорони довкілля у професійній діяльності.
- ✓ РН3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
- ✓ РН4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.
- ✓ РН5. Пояснювати суспільні пріоритети щодо охорони туристичних ресурсів України та збереження довкілля під час виконання професійних обов'язків.
- ✓ РН6. Аналізувати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму.
- ✓ РН7. Інформувати споживачів про умови надання туристичних послуг.
- ✓ РН8. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.
- ✓ РН9. Брати участь у підготовці проєктів договорів туристичного, екскурсійного, готельного обслуговування.
- ✓ РН10. Забезпечувати процес комплексного обслуговування клієнтів під час надання туристичної послуги та реалізації туристичного продукту.
- ✓ РН11. Застосовувати знання з основ психології, що сприяють розвитку загальної культури, для розв'язання професійних задач.
- ✓ РН12. Застосовувати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.
- ✓ РН13. Здійснювати пошук, оброблення й аналізування інформації з різних джерел у професійній діяльності.
- ✓ РН14. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг у професійній діяльності.
- ✓ РН15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні

технології для розв'язання професійних задач.

Програма підсумкової атестації укладена на основі робочих програм освітніх компонентів з навчального плану, які умовно були поділені на три модулі:

– I модуль **«Основи туризму»** (Освітні компоненти: «Основи туристознавства», «Основи гостинності», «Правове регулювання у туризмі», «Психологія туризму», «Безпека у туризмі», «Екологічна безпека», «Особистісна ефективність», «Етика ділового спілкування») -16 кредитів;

– II модуль **«Організація туризму»** (Освітні компоненти: «Технологія туристичної діяльності», «Інформаційно-комунікаційне забезпечення туристичної діяльності», «Маркетинг та менеджмент у туристичній індустрії», «Бухгалтерський облік у туризмі», «Організація екскурсійної діяльності») - 18 кредитів;

– III модуль **«Географія туризму»** (Освітні компоненти: «Географія туризму», «Туристичне краєзнавство», «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу», «Цінності громадянського суспільства»)- 18 кредитів.

1. ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

Підсумкова атестація здійснюється відкрито і публічно.

Порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії і проведення атестації здобувачів фахової передвищої освіти регламентує «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила» .

Оцінки кваліфікаційного іспиту виставляє кожен член комісії. За теоретичну і практичну частину екзамену виставляється одна оцінка. Повторне складання (перескладання) іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні іспитів, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів **голос Голови ЕК є вирішальним**.

Якщо відповідь студента на кваліфікаційному екзамені не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що студент не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» **(0-34 балів)**.

У випадку, якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання іспитів, то в протоколі зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену (на випускному курсі), відраховується з Фахового коледжу. Йому видається довідка встановленого зразка.

Студенти, які не склали комплексного екзамену, мають право на

повторну з наступного навчального року атестацію протягом трьох років після відрахування із закладу освіти у період роботи, згідно затвердженого графіку Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності. Повторно складаються тільки ті екзамени, з яких була отримана незадовільна оцінка.

2. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

Екзаменаційні питання укладені відповідно до переліку навчальних дисциплін, визначених у навчальному плані спеціальності. Розподіл питань між модулями програми здійснений пропорційно до кількості кредитів, передбачених планом на вивчення навчальної дисципліни. За рахунок доповнення базових питань із навчальних дисциплін регіональним та/або практичним компонентом, вони набули комплексного характеру.

Відповідно до трьох модулів, виділених у змісті програми підсумкової атестації і сформованих відповідно до їх змісту екзаменаційних питань, укладені **30 екзаменаційних білетів** у складі трьох питань із дисциплін, наведених вище, зокрема:

- 1-е питання – теоретичне питання з модулю «*Основи туризму*»;
- 2-е питання має прив'язку до практичної діяльності в туризмі з модулю «*Організація туризму*»;
- 3-є питання з модулю «*Географія туризму*» відображає регіональний аналіз туристичного потенціалу певної території, характеризує її природні, культурно-історичні та інфраструктурні ресурси регіонального контексту.

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

При атестації, оцінюючи навчальні досягнення студентів, необхідно враховувати:

- правильність викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, точність вживання краєзнавчої і туристичної термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- здатність сформулювати відповідь державною та іноземною мовами;
- ступінь сформованих інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь (робота з картографічними, статистичними та іншими додатковими матеріалами).

Оцінка результатів складання комплексного екзамену здійснюється за **100 - бальною** системою контролю знань та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях і протоколах роботи екзаменаційної комісії (ЕК).

Усі екзаменаційні завдання із кваліфікаційного іспиту є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за іспит. Підсумкова оцінка кваліфікаційного екзамену є середньозваженою оцінкою за кожен вид екзаменаційних завдань.

Оцінка виставляється відповідно до наступних критеріїв:

<p>А (відмінно) 90-100 балів</p>	<p>студент вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибокі знання з різних розділів програми, логічно та послідовно викладає навчальний матеріал, демонструючи знання отримані як з основної, так і з додаткової літератури, уміє аргументувати свою думку, висловлює власне ставлення до проблем спеціальної освіти дітей із ТПМ, демонструє свою світоглядну позицію, проявляє творчий підхід під час виконання практичних завдань.</p>
<p>В (добре) 83-89 балів</p>	<p>студент володіє значним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про оволодіння ним основною та частково додатковою літературою з курсу, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі несуттєві неточності, демонструє здатність до аналізу та узагальнення, вміє робити висновки, проте має певні труднощі з їх аргументуванням, а тому уникає висловлювання власної позиції, практичні завдання виконує переважно на продуктивно-репродуктивному рівні, демонструючи сформованість практичних умінь та навичок.</p>
<p>С (добре) 75-82 бали</p>	<p>студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про знання ним переважно основної літератури з курсів, викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі мало суттєві помилки та неточності, демонструє здатність до аналізу, однак не має достатніх умінь для самостійного узагальнення, має труднощі щодо формулювання висновків та їх аргументування, практичні завдання виконує на основі використання стандартних схем та шаблонів.</p>
<p>Д (задовільно) 67-74 бали</p>	<p>студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, демонструючи знання, отримані лише з основної літератури, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно, демонструє часткові уміння аналізу навчального матеріалу, але має значні труднощі з його узагальненням та формулюванням висновків, не вміє їх аргументувати, не виявляє самостійності думки, власної позиції. Практичні завдання виконує репродуктивно, має труднощі з визначенням мети завдань.</p>
<p>Е (задовільно) 60-66 балів</p>	<p>студент володіє навчальним матеріалом частково, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно та нелогічно, не володіє навичками аналізу навчального матеріалу, не вміє його узагальнювати, робити висновків та аргументувати їх. Не висловлює власної думки. Практичні завдання виконує неточно, не вміє самостійно визначати мету завдань, самостійно добирати до них мовний чи дидактичний матеріал, має</p>

	труднощі щодо використання засвоєних знань на практиці.
FX (незадовільно) 35-59	студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, викладає матеріал нелогічно та непослідовно практичні уміння та навички сформовані лише частково, практичні завдання виконує із суттєвими помилками, не відповідає на додаткові запитання.
F (незадовільно) 1-34	студент не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати або відповідає не за змістом питань. Практичні уміння та навички не сформовані, практичні завдання не виконує або виконує неправильно.

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Модуль I «Основи туризму»

1. Значення, функції, фактори розвитку та класифікація туризму.
2. Сучасний стан туризму та туристичний імідж України.
3. Гостинність як основа туристичного бізнесу, туристична послуга та її специфіка.
4. Туристична індустрія та характеристика її складових.
5. Характеристика готельного господарства України, типи і види розміщення.
6. Класифікація закладів харчування та види обслуговування, типи харчування в готелях.
7. Транспортне обслуговування в туризмі.
8. Туризм в Івано-Франківській області – сучасний стан і перспективи розвитку.
9. Ринок туристичних послуг Івано-Франківська: туристичні підприємства, заклади розміщення, харчування, заклади розваг того.
10. Професійна майстерність менеджера туристичної фірми.
11. Державне регулювання туристської діяльності.
12. Правовий статус державних органів з регулювання туризму в Україні.
13. Класифікація нормативно-правових актів, що регламентують діяльність у сфері туризму.
14. Програми розвитку туризму в Україні.
15. Психологічні основи ділових контактів.
16. Типологія конфліктів, основні причини, методи та прийоми подолання конфліктів з туристами.
17. Особливості технології управління персоналом на підприємствах індустрії туризму.
18. Види конфліктів та їх наслідки для туристичного бізнесу.

19. Стилi поведiнки у конфлiктнiй ситуацiї. Конкуренцiя. Ухилення. Компромiс. Пристосування. Спiвпраця.
20. Стрес в туристичному бiзнесi. Професiйне вигорання.
21. Визначення безпеки як категорiї якостi послуг гостинностi..
22. Поняття небезпек, небезпечнi i шкiдливи чинники..
23. Соцiально-економiчнi та природнi чинники безпеки туристiв
24. Етика в дiловому спiлкуванні
25. Основнi етичнi принципи дiлового спiлкування
26. Стилi спiлкування
27. Що таке Soft skills i Hard skills. Навички XXI столiття.
28. Поняття про екологiчну безпеку.
29. Предмет, об'єкт, задачi, екологiчної безпеки.
30. Особливостi дiлового етикету у спiлкуванні з iноземними партнерами.

Модуль II «Органiзацiя туризму»

1. Поняття екскурсiї, її види, функцiї та особливостi.
2. Технологiя створення екскурсiї та прийоми показу i розповiдi в екскурсiї.
3. Професiйна майстернiсть та психологiчнi особливостi роботи екскурсовода.
4. Коротка iсторiя та екскурсiйнi об'єкти Івано-Франкiвська.
5. Нацiональна кухня Карпатського краю як елемент екскурсiйних програм.
6. Туристично-екскурсiйна характеристика Івано-Франкiвської областi: iсторико-культурнi та природнi ресурси, нацiональнi традицiї, кухня, екскурсiйнi програми.
7. Туристично-екскурсiйна характеристика Львiвської областi: iсторико-культурнi та природнi ресурси, нацiональнi традицiї, кухня, екскурсiйнi програми.
8. Туристично-екскурсiйна характеристика Закарпатської областi: iсторико-культурнi та природнi ресурси, нацiональнi традицiї, кухня, екскурсiйнi програми.
9. Туристично-екскурсiйна характеристика Чернiвецької областi: iсторико-культурнi та природнi ресурси, нацiональнi традицiї, кухня, екскурсiйнi програми.
10. Технологiя створення та дiяльностi туристичного пiдприємства.
11. Туроператорська дiяльнiсть та її специфика, туроператори внутрiшнього та мiжнародного туризму.
12. Технологiя турагентської дiяльностi, франчайзинг в системi турбiзнесу.
13. Договiрнi вiдносини в туризми, їх види i характеристика.

14. Туристичний продукт та технологія його створення.
15. Розробка 2-денного туру в межах Івано-Франківської області: програма перебування, кошторис, інформаційний лист туру. Технологія бронювання туру, до та післяпродажне обслуговування, претензії в туризмі.
16. Технологія підбору туру на прикладі Єгипту: обґрунтувати вибір курорту та готель (розташування готелю, харчування, специфіка, інфраструктура, екскурсійні об'єкти), охарактеризувати специфіку організації туру.
17. Технологія підбору туру на прикладі Туреччини: обґрунтувати вибір курорту та готель (розташування готелю, харчування, специфіка, інфраструктура, екскурсійні об'єкти), охарактеризувати специфіку організації туру.
18. Технологія підбору туру на прикладі Болгарії: обґрунтувати вибір курорту та готель (розташування готелю, харчування, специфіка, інфраструктура, екскурсійні об'єкти), охарактеризувати специфіку організації туру.
19. Технологія роботи турагента при підборі екскурсійно-пізнавальних турів в Європу: пропозиція операторів, паспортно-візові формальності, харчування і проживання в турі, факультативні екскурсії.
20. Технологія продажів та особистісний брендинг в туризмі.
21. Зміст, цілі і функції менеджменту туризму.
22. Поняття і зміст методів управління. Сфери їх застосування.
23. Маркетингова комунікаційна політика (просування) у туризмі та функціональне забезпечення маркетингу у туризмі.
24. Організація менеджменту та маркетингу туристичної індустрії у Карпатському туристичному регіоні.
25. Бухгалтерський облік витрат туристичної діяльності. Бухгалтерський облік доходів туристичної діяльності.
26. IT-технології в туризмі та Digital-tourism.
27. Туристичні портали Карпатського регіону.
28. Інтернет-сайти закладів індустрії гостинності на території Карпатського регіону. Основні турсервісери на ринку України. Специфіка їх сайтів.
29. Технічні засоби комунікаційного забезпечення туристичного офісу.
30. Програмне забезпечення сучасного туристичного офісу.

Модуль III «Географія туризму»

1. Рекреаційно-туристичний потенціал, характеристика курортів, екскурсійна привабливість, національна кухня та особливості туризму в Туреччині.
2. Рекреаційно-туристичний потенціал, характеристика курортів, екскурсійна привабливість, національна кухня та особливості туризму в Єгипті.
3. Рекреаційно-туристичний потенціал, характеристика курортів,

екскурсійна привабливість, національна кухня та особливості туризму в Греції.

4. Рекреаційно-туристичний потенціал, характеристика курортів, екскурсійна привабливість, національна кухня та особливості туризму в Болгарії.

5. Охарактеризувати Бельгію з точки зору туристичної привабливості (туристичний потенціал, кухня, сувенірна продукція, особливості країни, сезонність, основні туристичні об'єкти).

6. Охарактеризувати Францію з точки зору туристичної привабливості (туристичний потенціал, кухня, сувенірна продукція, особливості країни, сезонність, основні туристичні об'єкти).

7. Охарактеризувати Італію з точки зору туристичної привабливості (туристичний потенціал, кухня, сувенірна продукція, особливості країни, сезонність, основні туристичні об'єкти).

8. Охарактеризувати Нідерланди з точки зору туристичної привабливості (туристичний потенціал, кухня, сувенірна продукція, особливості країни, сезонність, основні туристичні об'єкти).

9. Охарактеризувати Польщу з точки зору туристичної привабливості (туристичний потенціал, кухня, сувенірна продукція, особливості країни, сезонність, основні туристичні об'єкти).

10. Охарактеризувати Чехію з точки зору туристичної привабливості (туристичний потенціал, кухня, сувенірна продукція, особливості країни, сезонність, основні туристичні об'єкти).

11. Природно-ресурсний потенціал Івано-Франківської області.

12. Історико-культурні ресурси Прикарпаття.

13. Природно-ресурсний потенціал Закарпатської області.

14. Історико-культурні ресурси Закарпаття.

15. Природно-ресурсний потенціал Львівської області.

16. Історико-культурні ресурси Львівщини.

17. Природно-ресурсний потенціал Чернівецької області.

18. Історико-культурні ресурси Чернівецької області. Буковина.

19. Сім чудес України та Сім природних чудес України.

20. Туристичні об'єкти України, занесені в Світову Спадщину ЮНЕСКО

21. Розкрийте особливості туристських ресурсів Великої Британії, Іспанії, Італії, Франції, Німеччини Греції, Туреччини

22. Розкрийте особливості розвитку туризму в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Розкрийте особливості туристських ресурсів Китаю, Індії, Японії

23. Охарактеризуйте особливості розвитку туризму в країнах Північної Америки. Охарактеризуйте особливості розвитку туризму в країнах Латинської Америки. Охарактеризуйте особливості розвитку туризму в країнах Карибського басейну.

24. Туристичний потенціал США, Бразилії, Мексики

25. Туристичний потенціал Африканського регіону та рівень його

використання.

26. Розкрийте специфіку туризму в Близькосхідному регіоні. Охарактеризуйте специфіку туризму в країнах Близькосхідного туристичного регіону.

27. Види туризму (міський, сільський, екологічний, лікувально-оздоровчий, гірськолижний, пригодницький, культурно-пізнавальний, подієвий, релігійний) географія основних центрів.

28. Основні закономірності виникнення держави і права.

29. Поняття держави та її ознаки. Державний апарат.

30. Функції та форми держави.

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

До модулю І. «Основи туризму»

Основи туризмознавства

1. Александрова С. А., Богдан Н.М., Нохріна Л.А. Детермінанти розвитку туризму: колект. моногр. Харків. ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 159 с.

2. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства: навч. посіб. Київ. ЦУЛ, 2012. 184 с.

3. Брусільцева Г. М., Зима О. Г. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 214 с.

4. Герасименко В. Г., Галасюк С. С. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник. Одеса. Атлант, 2014. 242 с.

5. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства. Київ. Каравелла, 2022. 231 с.

6. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навч. посібн. 2 вид. перероб. та доп. Київ. Центр учбової літератури, 2019. 368 с.

Правове регулювання в туризмі

1. Жилінкова, І. Конструкції заміни боржника у цивільному зобов'язанні Вісник Академії правових наук України. Харків, 2010. № 1. С. 123–133.

2. Ігнатенко, В. М. Спільні риси й відмінності договірних і недоговірних зобов'язань Проблеми законності. Харків, 2011. №1. 114. С. 54–61.

3. Новохатська, Я. В. . Заміна сторін у зобов'язанні. Проблеми законності. Харків. 2011. №. 115. С. 29–39.

4. Пучковська, І. Й. Підстави припинення поруки. Вісники Академії

правових наук України. Харків, 2011. № 1. С. 95–106.

Основи гостинності

1. Кравець О. М. Вступ до гостинності : конспект лекцій : для студ. 1 курсу всіх форм навч. за напр. підгот. 6.140101 – «Готельно-ресторанна», 6.030601 «Менеджмент» / О. М. Кравець ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 99 с.46
2. Нечаюк Л. І. Готельно-ресторанний бізнес : менеджмент : навч. посібник /Л. І. Нечаюк, Н. О. Телеш. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 348 с.
3. Організація туризму : підручник / [І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покоłodна та ін.] ; за ред. І. М. Писаревського. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 541 с.
4. URL:<https://fingal.com.ua/content/view/207/76/> (дата звернення 01.09.2021).

Психологія туризму

1. Ануфрієва Н. М., Зелінська Т. М., Єрмакова Н. О. Соціальна психологія. Київ. Каравела, 2016. 370 с.
2. Горський С. В. Соціологія туризму / Філософія туризму Київ. Кондор, 2004. 268 с. URL: http://tourlib.net/books_ukr/filotur29.htm.
3. Корольчук М. С., Корольчук В. М., Ржевський Г. М. Практична психологія. Київ, 2014. 728 с.
4. Коваль А. П. Ділове спілкування. Київ. Либідь, 1992. 280 с.
5. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1018-2017-%D1%80>
6. Крупський О. П., Щипанова О. В. Організація ведення переговорів (для менеджерів ЗЕД) Дніпропетровськ. Дніпропетровський національний університет, 2012. 296 с.
7. Панок В. Г., Обухівська А. Г., Острова В. Д. Психологічна служба. Київ. Ніка-Центр, 2016. 362 с.
8. Пазенок В. С. Філософія і культурологія туризму. Київ. КІТЕП, 2001. 138 с.
9. Тодорова І. С., Павленко В. І. Психологія та педагогіка. Київ. Центр учбової літератури, 2011. 228 с.
10. Шульгіна Л. М. Маркетинг підприємств туристичного бізнесу. Київ, 2005. 597 с.

Безпека у туризмі

1. Головка О.М., Кампов Н.С., Махлинець С. С., Симочко Г.В. Організація готельного господарства: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2012, 337с.
2. Козинець В.М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму. Навч. посібник. Київ, “Кондор”, 2006. - 575 с.
3. Коробейникова Я.С. Безпека туризму та туристичні формальності: конспект лекцій. - Івано-Франківськ, 2013.- 87 с.
4. Організація ресторанного господарства: опорний конспект лекцій. укл. Банєва І.О. Миколаїв, 54 с.
5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо забезпечення якості та безпеки товарів і послуг підприємств ресторанного господарства. Наказ Міністерства економіки України N 295 від 22.07.2008. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0295665-08#Text>
6. Протоколи SafeTravels.- Режим доступу: <https://www.ntoukraine.org/>

Екологічна безпека

1. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч. посіб. – К.: т-во «Знання», КОО, 2007. – 422 с.*
2. Дегодюк Е. Г., Дегодюк С. Е. Еколого-техногенна безпека України: посібник. Київ: Видавництво ЕКМО, 2016. 305 с.
3. Екологічна безпека: підручник / Шмандій В.М. та ін. Херсон: Олді-плюс, 2013. 366с.
4. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник. – К.: вища шк., 2005. – 382 с.
5. Злобін Ю.А. Основи екології. К.: - Видавництво «Лібра», ТОВ, 1998, 248 с.*
6. Касіянчук В.Д., Жирак Р.М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Видавець: Кушнір Г.М., 2022. – 172 с.*
7. Кучерявий В.П. Екологія. – Львів: Світ, 2000. – 500 с.*
8. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна: навч. посіб. / Дробноход М. І. та ін. К.: МАУП, 2020. 104 с.
9. Тарасова В.В., Малиновський А.С., Рибак М.Ф. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 276 с.
10. Хилько М. І. Екологічна безпека України: навчальний посібник. К., 2017. 267 с.
11. Шмандій В. М., Некос В. Ю. Екологічна безпека: підручник. Харків : Кременчук, 2018. 436 с.

Особистісна ефективність

1. Бандура А. Теория социального научения : науч. пособие. Санкт-Петербург : Евразия, 2000. 320 с.
2. Бреусенко-Кузнецов О. А. Казкотерапевтичне моделювання екзистенціальної кризи як шлях актуалізації ресурсів особистісного зростання. Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості : монографія / [за ред. : С. Д. Максименка, С. Б. Кузікової, В. Л. Зливкова]. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. С. 384-401. URL: http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/1_1562758276.pdf.
3. Горбовий А., Халецька А. Тайм-менеджмент 55+ : навч. посіб. для слухачів Університетів «третього віку» / за заг. ред. Спунбер Діани, Горбового А.Ю., Халецької А.А. Київ, 2017. 57 с.
4. Гуменникова Т. Активність та проктивність студентської молоді як ресурс успішності в майбутній професійній діяльності. Психологічні ресурси особистості: соціально-психологічний зміст. Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2019. С. 37-40.
5. Даценко О. А. Теоретичні засади дослідження проблеми самоефективності як психологічного феномена. Вісник університету Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія» Педагогічні науки. 2020. №1 (19). С 35-41.
6. Іваницька С. Б., Галайда Т.О., Толочій Р.М. Впровадження європейських методик тайм-менеджменту в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 21. С. 288–292. URL : <http://global-national.in.ua/issue-21-2018>.

Етика ділового спілкування

1. Бородін Є. І. Комарова К. В., Липовська Н. А., Тарасенко Т. М. Соціально-психологічні основи ділового спілкування. Навчальний посібник. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 184 с.
2. Віртуальне спілкування. <https://m.youtube.com/watch?v=4QlBu3lSr70>
3. Віртуальне спілкування. URL: https://m.youtube.com/watch?reload=9&v=adTIZmjaBlc&skip_registered_account_check=true&noapp=1
4. Етика і культура спілкування в пам'ятках історії і літератури. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10405/>
5. Етика віртуального спілкування. URL: <http://www.pidpryemec.com/useful/management/%D0%B5thics-of-virtual-communication/>
6. Коноваленко М., Коноваленко В. Психологія спілкування: підручник, К. 2016

7. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування. К.: Університетська книга, 2019.
8. Панченко В. Етика. Естетика. К.: Центр навчальної літератури, 2019
9. Пентилюк М., Маруніч І., Гайдаєнко І. Ділове спілкування та культура мовлення. К.: Центр навчальної літератури, 2019.

До модулю II «Організація туризму»

Маркетинг та менеджмент у туристичній індустрії

1. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: підручник. Львів: БАК, 2001. 624 с.
2. Друкер Пітер Фердинанд. Ефективний керівник. / пер. з англ. Р. Машкової. Київ: КМ-БУКС, 2019. 288 с.
3. Данілова О.М. Управління маркетинговою діяльністю підприємств туристичної сфери. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.122-185.
4. Жарська І.О. Практикум з маркетингу: теоретичні основи, тести, завдання, кейсові справи. Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2016. 284 с. <https://docplayer.net/73885726-Praktikum-z-marketingu.html>
5. Котлер Ф., Армстронг Г. Основи маркетингу: Підручник Київ : Вид-во Діалектика», 2020. 863 с. <https://diamail.com.ua/PDF/978-617-7812-04-2/content.pdf>
6. Летуновська Н. Є., Люльов О.В. Маркетинг у туризмі : підручник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 270 с. https://tourlib.net/books_ukr/letunovska.htm

Технологія туристичної діяльності

1. Абрамов В. В. Конспект лекцій із навчальної дисципліни «Організація туризму» («Організація туристських подорожей»). Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. 123 с.
2. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2012. 184 с.
3. Герасименко В. Г., Галасюк С. С. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник. Одеса: Атлант, 2014. 242 с.
4. Давидова О. Ю., Писаревський І. М., Ладиженська Р. С. Управління якістю продукції та послуг у готельно-ресторанному господарстві: навч. посібник. Харків: ХНАМГ. 2012. 414 с.
5. Кудла Н. С. Менеджмент туристичного підприємства: підруч. Київ:

Знання. 2012. 343 с.

6. Кудла Н. Є. Маркетинг туристичних послуг: навч. посіб. Київ: Знання. 2011. 351 с.

7. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2012. С. 110–114.

8. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: підруч. Київ: Центр учбової літератури. 2012. С. 91–121.

9. Матвієнко А. Т., Цись В. Г. Технологія та організація туристичної діяльності: навч. посібник. Київ: Кондор. 2015. 120 с.

10. Менеджмент персоналу: навч. посіб. /за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Тернопіль: ТНЕУ. 2012. 520 с.

11. Михайліченко Г. І., Єременко А. Ю. Організація туристичних подорожей: навч. посіб. Київ: нац. торг.- екон. ун-т. 2011. 391 с

Бухгалтерський облік у туризмі

1. Верига Ю.А., Гладких Т.В., Орищенко М.М. Фінансовий облік: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2012. 438 с.

2. Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навчально-практичний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 536 с.

3. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік: навч. посібник для внз. К.: Центр учбової літератури, 2016. 424 с.

4. Колісник Г.М. Бухгалтерський облік в туризмі: навчальний посібник / Г.М. Колісник, Л.О.

5. Гелей, Т.П. Данканич. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. – 140 с.

6. Огійчук М.Ф., Сколотій Л.О., Беленкова М.І. Фінансовий та управлінський облік за аціональними стандартами: підручник. К.: Алерта, 2016. 1040 с.

Організація екскурсійної діяльності

1. Галасюк С. С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 178 с.

2. Карпюк З К., Цвид-Ендрю Н.В. Екскурсознавство і музеєзнавство: метод. рекомендації для практичних робіт із курсу. Луцьк: Вежа Друк, 2017. 48 с.

3. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2016. 144 с.

4. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2011. 216 с.

5. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник.

Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.

6. Психологія туризму: навч. посібн. Дніпропетровськ: Дніпропетровський гуманітарний університет, 2015. 194 с.

7. Туристичне намісто України. Атлас / Картографія. Укргеодезкартографія. Київ: ДНВП «Картографія» 2011. 136 с.

Інформаційно-комунікаційне забезпечення туристичної діяльності

1. Про туризм: Закон України від 18.11. 2003 р. № 1282 – IV. Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства. 2000. №50.

2. Абрамов В. В. Конспект лекцій із навчальної дисципліни «Організація туризму» («Організація туристських подорожей»). Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 123 с.

3. Бадер С. О., Самченко Ю. В. Партнерство в туристичній галузі: сутність і зміст. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації». Запоріжжя: Просвіта, 2017. Т. 1. С. 26-29. Герасименко В. Г., Галасюк С. С. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник. Одеса: Атлант, 2014. 242 с.

4. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навч. посіб. Чернівці: КнигиХХІ. 2008. 344 с. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними DESTINATIONAMI: підручник. Вінниця: Едельвейс і К, 2017. 322 с

5. Матвієнко А. Т., Цись В. Г. Технологія та організація туристичної діяльності: навч. посібник. Київ: Кондор. 2015. 120 с.

6. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика: монографія. К.: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2007. 493 с.

До модулю III «Географія туризму»

Туристичне краєзнавство

1. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії Київ, 1998. 130 с.

2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. Київ. Видавничо-поліграф. центр «Київський університет», 2001. 395 с.

3. Демідієнко О. Я., Іонова О. М., Кузнецова В. І. Основи краєзнавства. Київ, 2001. 321 с.

4. Жванко Л. М. Краєзнавство: Конспект лекцій. Харків. ХНАМГ, 2010. 163 с.

5. Костриця М. Географічне краєзнавство: Поступ у III тисячоліття

Краєзнавство. Географія. Туризм. Київ, 2002. № 2. С 5-7.

6. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. Київ. Знання, 2006. 575 с.

7. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство. Навчальний посібник. Київ Альтерпрес, 2003. 352 с.

8. Обозний В.В. Краєзнавство. Київ. “Міжнародна фінан. агенція”, 1997. 265 с.

Географія туризму

1. Аріон О. В., Уліганець С. І. Географія туризму: навчально-методичний посібник. Київ. Альтерпрес, 2013. 266 с.

2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України. Київ. Київський університет, 2001. 395 с.

3. Безуглий В. В. Регіональна економіка та соціальна географія світу. Київ. Академія, 2003. 688 с.

4. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. Київ. Знання, 2011. 334 с.

5. Кузик С. П. Географія туризму. Київ. Знання, 2011. 271 с.

6. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. Київ. Київський університет, 2008. 335 с.

7. Макієнко О. А. Географія туризму. Методичні рекомендації для дистанційно підготовки до семінарських занять та самостійної роботи студентів закладів вищої освіти спеціальності «Туризм». Херсон, 2020. 58 с.

8. Масляк П. О. Рекреаційна географія: навч. посібник. Київ. Знання, 2008. 343 с.

9. Смаль І.В. Географія туризму та рекреація: словник-довідник. Тернопіль.

10. Навчальна книга-Богдан, 2010. 208 с.

11. Яворська В. В. Основи екологічного туризму. Одеса. Друк Південь, 2018. 232 с.

Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу

1. Географія туризму: Конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної та заочної форм навчання / укладач М.І. Лепкий. Луцьк: Луцький НТУ. 2015. 96 с.

2. Кулешова Г. О. Туристсько-рекреаційні ресурси світу: методичні вказівки дл самостійної роботи студентів, що навчаються за спеціальністю «Економічна та соціальна географія». Харків. 2012. 60 с.

3. Любіцева О.О., О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України: навч. посібн. Київ: Альтерпрес. 2007. 369 с.

4. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. 2-ге вид., виправл. і доповн. К.: Знання. 2008. 293 с.

5. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посібн. К.: Знання, 2018. 343 с.
6. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібн. Львів: ННВК «АТБ». 2022. 200 с.
7. Некос С.В. Курс лекцій та методичні рекомендації з курсу «Географія туризму». Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2016. 43 с.

Цінності громадянського суспільства

1. Богачова Л.О. Правознавство / Харків. Фоліо, 2014 р. - 635 с.
2. Дорожкіна С.В. Правознавство / Харків, 2019 р. - 703 с.
3. Філософія права : підручник для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильяк, О. П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. / за ред. д-ра філос. наук, проф. О. Г. Данильяна. – Харків: Право, 2009. – 208 с.
4. Погребняк С. П. Основоположні принципи права (змістовна характеристика): монографія / С. П. Погребняк. – Х.: Право. – 240 с.
5. Гьофе О. Демократія в умовах глобалізації: пер. з нім. / О. Гьофе. – К. : ППС. - 2007 – 436 с.
6. Толстенко В. Л. Правова ідеологія у розвиткові сучасної української держави та суспільства : дис. канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. Л. Толстенко. – К., 2011. – 212 с.